

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
DIREKTORAT ZA KAKOVOST JAVNE UPRAVE

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 38
F: 01 478 86 49
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

Zavarovalnica Triglav d.d.
Kabinet Uprave
Skladnost poslovanja

info-triglav@triglav.si

Številka: 090-33/2014/2 (Vaš znak: 55244-GP)
Datum: 10.04.2014

Zadeva: Mnenje MNZ glede izvajanja določil enajstega odstavka 10.a člena ZDIJZ-C

Na Informacijskega pooblaščenca (v nadaljevanju: IP) ste dne 18.03.2014 poslali dopis z vprašanjem glede informacij javnega značaja; IP je dopis dne 20.03.2014 odstopil v reševanje Ministrstvu za notranje zadeve kot resorno pristojnemu ministrstvu za področje dostopa do informacij javnega značaja. Vaše vprašanje se nanaša na proaktivno objavo informacij na spletu na podlagi enajstega odstavka 10.a člena ZDIJZ-C (v povezavi s prvim odstavkom 6.a člena ZDIJZ-C). Konkretno vas zanima, katere pogodbe, na podlagi navedenih določb, sodijo v okvir pogodb, katerih osnovne podatke bo potrebno proaktivno objavljati na spletu.

Kot ministrstvo pristojno za področje dostopa do informacij javnega značaja, vam v nadaljevanju v skladu z določbo 2. točke drugega odstavka 32. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Ur. l. RS, št. 51/2006 – UPB2; v nadaljevanju ZDIJZ) posredujemo naše mnenje glede prostega dostopa do informacij javnega značaja, ki se nanaša na ureditev po uveljavitvi novele ZDIJZ-C (Uradni list RS št. 23/14), to je od dne 17.4.2014.

1. Sklenjeni pravni posli o izdatkih kot informacije javnega značaja

Z novelo ZDIJZ-C se dosednji namen zakona, to je zagotovitev javnosti in odprtosti delovanja organov ter omogočanje uresničevanja pravice fizičnih in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja, razširja tako, da obsega tudi krepitev transparentnosti in odgovornega ravnanja pri upravljanju z javnimi sredstvi in finančnimi sredstvi poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Navedene družbe poslujejo s premoženjem v lasti oseb javnega prava oziroma pod vplivom javne oblasti, kar posledično prinaša tudi povečano odgovornost do javnosti.

V 4a. členu ZDIJZ je določeno, kaj predstavlja "informacije javnega značaja" v primeru poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Kadar dokumenti zapadejo pod pojem "informacije javnega značaja", ne pomeni nujno, da so v celoti javno dostopni,

pomeni pa, da lahko prosilci v zvezi z njimi vložijo zahtevo za dostop po ZDIJZ. Informacije javnega značaja, v zvezi s katerimi prosilci lahko zahtevajo dostop predstavljajo, med drugim, tudi "**sklenjeni pravni posli, ki se nanašajo na izdatke poslovnega subjekta** za naročilo gradenj, agentskih, svetovalnih ali drugih storitev ter sponzorskih, donatorskih in avtorskih pogodb in drugih pravnih poslov, s katerimi se dosega enak učinek" (2. alineja prvega odstavka 4.a člena ZDIJZ). V primeru poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom informacije javnega značaja v prvi vrsti torej predstavljajo vse pogodbe, ki kakorkoli zadevajo izdatke poslovnega subjekta.

Medtem ko določeni deli pogodb o izdatkih lahko predstavljajo poslovno skrivnost, **bodo osnovni podatki iz pogodb o izdatkih** praviloma vedno javno dostopni (prvi odstavek 6.a člena ZDIJZ). Zakonsko predpisana javna dostopnost osnovnih podatkov pomeni, da bodo ti podatki dostopni posameznim prosilcem na podlagi zahteve za dostop (t.i. reaktivna transparentnost), v primeru določenega ožjega segmenta pogodb o izdatkih, pa ZDIJZ določa tudi objavo osnovnih podatkov iz pogodb na spletnih straneh (t.i. proaktivna transparentnost).

2. Informacije javnega značaja, ki jih je potrebno objavljati na spletu

Na podlagi enajstega odstavka 10.a člena ZDIJZ so podjetja zavezana na spletnih straneh objavljati **osnovne podatke v zvezi z informacijami javnega značaja, ki se nanašajo na donatorske, sponzorske ter svetovalne in druge avtorske ali druge intelektualne storitve.** Poleg osnovnih podatkov v zvezi z donatorskimi in sponzorskimi pogodbami, gre torej predvsem za tisti segment pogodb o izdatkih, ki predstavljajo svetovalne pogodbe. Kolikor je mogoče šteti, da svetovalna pogodba po definiciji obsega intelektualno storitev, za torej v splošnem za pogodbe o storitvah, ki vključujejo intelektualno delo. Medtem ko avtorska pogodba nujno vključuje kot rezultat določeno avtorsko delo, pri splošni pogodbi glede svetovalnih ali drugih intelektualnih storitev temu ni nujno tako.

2.1 Svetovalne in druge avtorske ali druge intelektualne storitve

Kar zadeva pojem "svetovanje" je v *Oxford Dictionary* navedeno, da gre za opravljanje poslovne storitve dajanja strokovnega nasveta na določenem strokovnem ali tehničnem področju. Na spletnih straneh *Poslovnega slovarja*¹ je beseda navedena v smislu zagotavljanja strokovnega znanja tretji osebi proti plačilu. Storitve svetovanja se uporablja, ko npr. gospodarska družba potrebuje zunanje strokovno mnenje glede določene poslovne odločitve.

Svetovalne storitve po definiciji predstavljajo t.i. podporne dejavnosti. *Zbornica poslovnostoritvenih dejavnosti*² pri opredelitvi dejavnosti "management consultinga", upošteva definicijo, ki jo postavlja **FEACO** (*Evropska zveza združenj za management consulting*). V okvir dejavnosti "management consultinga" se tako lahko uvrščajo podjetja (gospodarske družbe in samostojni podjetniki), iz spodaj naštetih dejavnosti po *Standardni klasifikaciji dejavnosti*:

K 74.110	Pravno svetovanje
K 74.120	Davčno svetovanje
K 74.130	Raziskovanje trga, javnega mnenje
K 74.140	Podjetniško, poslovno svetovanje
K 74.150	Holdingi

¹ <http://www.businessdictionary.com/definition/consulting.html> .

² http://www.gzs.si/slo/panoge/zbornica_poslovno_storitvenih_dejavnosti/o_zbornici/opredelitev_dejavnosti .

K 74.400	Oglaševanje
K 74.500	Posredovanje delovne sile
K 74.873	Druge poslovne dejavnosti
K 74.851	Prevajanje
K 73	Raziskovanje in razvoj
K 72.1	Svetovanje o računalniških napravah
K 72.22	Svetovanje, programiranje

pa tudi iz drugih, če opravljajo svetovalno dejavnost s področij, ki sicer v SKD niso posebej opredeljena, pa po definiciji svetovanja vendarle sodijo v "*management consulting*".

Na področju ožjega javnega sektorja že obstajajo določene izkušnje glede tega, katere pogodbe uvrstiti med "svetovalne". Vlada RS je namreč s sklepom št. 10000-8/2012/3 z dne 8.3.2012 z namenom racionalizacije stroškov poslovanja proračunskih uporabnikov določila, da je za njih prepovedno sklepanje **vseh avtorskih in svetovalnih pogodb**, razen izjemoma po predhodnem soglasju vlade. Poleg tega so ministrstva in vladne službe morale takrat pripraviti seznam vseh sklenjenih tovrstnih pogodb.³

Kar zadeva pojem "**intelektualne storitve**", je v Revizijskem poročilu o smotrnosti oddaje intelektualnih storitev⁴, Računsko sodišče kot take obravnavalo svetovalne storitve na različnih področjih (finančnem, pravnem idr.), izdelavo študij, analiz in raziskav ter druge storitve, na primer izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, prevajalske storitve idr. Iz poročila izhaja, da so intelektualne storitve med drugim: koordinacijske in strokovne naloge, lektoriranje in prevajanje ter storitve avtomobilskega in letalskega prevoza, izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, opravljanje nalog s področja socialne varnosti, oblikovanje, tolmačenje ob uradnih obiskih, nadgradnja kataloga protokolarnih daril, predavanje s področja motivacije in obvladovanja stresa ter merjenje organizacijske klime in zadovoljstva z vodjo, računalniški programi, izdelava evidenc, storitve, vezane na projekt racionalizacije nabav, strokovna redakcija besedil, izvajanje seminarjev, delavnic, tečajev tujih jezikov in strokovno delo za izbiro kandidatov, storitve pogajanja, sodelovanje in ekspertno svetovanje v zvezi z normativnim urejanjem določenih razmerij v javnem sektorju itd.

V skladu z navedenim gre v okvir pogodb o svetovalnih, avtorskih in drugih intelektualnih storitvah, ki jih je potrebno proaktivno objaviti na spletu na podlagi enajstega odstavka 10.a člena ZDIJZ, v splošnem šteti vse pogodbe o izdatkih, ki navedene storitve obsegajo. Namen ZDIJZ-C je zagotoviti objavo osnovnih podatkov iz pogodb, ki obsegajo naslovno navedene storitve, ne glede na tip pogodbe oziroma naslov konkretne pogodbe. Kolikor gre za sestavljeno pogodbo, ki obsega tudi dobavo blaga ipd, potem je po našem mnenju osnovne podatke o takšni pogodbi potrebno proaktivno objaviti, kolikor se večji del pogodbe nanaša na svetovalne, avtorske in druge intelektualne storitve.

³ Glej javno objavljeni izsek informacij glede tega: http://www.delo.si/assets/media/other/20120321//0321_IzstopajocePogodbe.pdf

⁴ Objavljeno na: [http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/KE7E2DCCECC549B39C125723A004DD567/\\$file/IntStr03.pdf](http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/KE7E2DCCECC549B39C125723A004DD567/$file/IntStr03.pdf)

Ob navedenem bi opozorili še ena en vidik, namreč prosilcu na podlagi zahteve za dostop po ZDIJZ ni potrebno posredovati zahtevane informacije, ki je že enostavno javno dostopna (npr. objava na spletu, v medijih, strokovni literaturi, svetovnem spletu in podobno); v tem primeru organ prosilcu posreduje samo napotilo, kje se informacija nahaja (peti odstavek 6. člena ZDIJZ). V tem smislu (in v primeru, kadar prejemnik ni fizična oseba) ni nobenih zadržkov, da zavezanec ne bi objavil tudi osnovnih podatkov iz kakšne pogodbe o izdatkih, ki presega ožjo kategorijo »donatorske, sponzorske ter svetovalne in druge avtorske ali druge intelektualne storitve«. Zakon predpisuje minimum proaktivne objave, zavezanec pa je v splošnem lahko bolj odprt in transparenten ter se na ta način izogne vlaganju individualnih zahtev za dostop v zvezi z določeno pogodbo o izdatkih.

S spoštovanjem,

Matija Kodra,
v.d. generalnega direktorja

Pripravili:
mag. Mateja Prešern
sekretarka
Urška Črnič
svetovalka